

Jul er en glad høytid for den som kan glede seg. Men jul kan også være en tung tid for den som kjenner på savn, den som gruer seg, eller som sliter. Hvordan hver enkelt enn måtte ha det i dag, så er julens budskap gode ord om at Gud kom nær i et lite barn som ble født i Betlehem. Nå skal vi høre hva som skjedde.

Juleevangeliet Luk 2,1-20

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. Denne første innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute på marken og holdt nattevakt over flokken sin. Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang:

«Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i!»

Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben.

Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Slik lyder det hellige evangelium.

Når det er jul feirer vi at et lite barn kom til vår jord. Kanskje er det tanken på nyfødte barn som gjør det varmt i mange hjerter. Noen har det slik nå. Andre har tidligere opplevd å ha spedbarn i huset, og husker den gode stemningen, omsorgen og interessen fra folk på besøk. All forventning i luften, den gode atmosfæren av stolthet, omsorg og framtid.

I en stall i Betlehem befant det seg en ung kvinne som hadde lagt bak seg et ni måneders svangerskap. En lang ventetid var over. Endelig var sønnen født. Far til barnet hadde på sett og vis et enda lengre svangerskap bak seg, for da menneskeslekten i tidenes morgen falt fra i syndefallet og gikk sine egne veier bort fra Gud, hadde allerede Gud bestemt seg for å sende sin sønn som redningsmann.

Dette hjertet (**Vise et flettet hjerte**) som vi pynter juletreet med minner oss om Guds gode hjertelag for oss. I Joh 3,16 står det: *«For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.»*

Jul kaller fram de varme og religiøse følelsene hos mange. Stemningen gjør sitt. At jul er barnas høytid, tror jeg også gjør sitt. Når julekvelden kommer, tenker også vi voksne tilbake på barndommens jul, på mor og far og hvordan det er å være liten, trygghet og nærhet til foreldre som vil oss alt godt – og nettopp der er vi ved kjernen i vår religiøse lengsel. Erkjennelsen av at vi er små tross alt, at vi trenger noen som er større og et fast holdepunkt i en foranderlig og for tiden utrygg verden.

Jul handler om barnet som ble født. Mange har sagt at å få barn gir religiøse følelser. Vi er så tett ved skapelsens mektige handling – underet som skjer er så mye større enn oss selv. Slik var det nok også for Josef og for Maria som begge visste, fordi en engel fra himmelen hadde fortalt det, at barnet som ble født og lagt i en krybbe var unnfanget ved Den Hellige Ånd.

På juletreet (**Vise en lenke**) har mange også en lenke. Den viser hvor avhengig vi er av vennskap, at noen bryr seg om oss, at noen står oss nær – at også Gud lenket seg sammen med mennesker denne julenatten og kom nær som en av oss.

For jomfru Maria og Josef var himmelen kommet virkelig nær i det hellige barnet. De stod over for et hjelpeløst barn, men nettopp dette barnet skulle bli deres redning for evigheten.

Skal tro hva de tenkte om Gud. Tenkte de på Gud som fjern og streng? Neppes. Mer nærliggende var det nok å tenke på Gud som kjærlig og nådig og god, for Gud hadde valgt dem ut til å huse Messias, den Kristus som profetene hadde sagt skulle komme.

Et slikt ærefult oppdrag blir aldri tildelt noen av oss. Men å få vokse opp i et hjem som er trygt og godt er et stort privilegium. Vi gir hverandre gaver, vi spiser julemiddag og vi gleder oss sammen. Og vi tenker tilbake, kanskje mer enn vi ser fram.

Noen som har greie på det, sier at hvordan vi opplevde våre foreldre kan ha fått følger for hvordan vi ser på Gud og menigheten i dag. Den som har hatt en

streng far kan komme til å tenke på Gud som streng. Den som opplevde en far som aldri var til stede, kan se for seg en fjern og utilgjengelig Gud.

På tilsvarende måte kan også forholdet til mor innvirke på hvilke følelser vi har for menigheten. Den som har opplevd en mor som en strevde med å bli godtatt og anerkjent hos, vil i dag kunne oppleve at en strever for å kjenne seg anerkjent og godtatt i menigheten, i kirken.

Vi mennesker er så absolutt feilbarlige. Vår religiøsitet og vår søken etter Gud går i ulike retninger, og er ofte preget av livet på godt og vondt. Vi eier ikke medfødt kompass med sikker retning, og går derfor lett i ring drevet av de behovene livet har gitt oss, fortapt i oss selv.

Jul handler om at Gud sendte Frelseren til vår jord. For oss betyr det at Gud anerkjenner sitt skaperverk, at Gud har tenkt gode tanker for oss mennesker og for den jorda vi har fått å forvalte. Det betyr også at det finnes en objektiv sannhet med absolutter som aldri går ut på dato.

På juletreet (**Vise en julestjerne**) har mange en stjerne i toppen. Denne kan minne oss om Betlehemstjernen som ble kompass for vise menn. Et sant kompass for livet finner vi ikke i oss selv. Våre tanker og våre følelser er i stor grad programmert av forhold ved oppveksten og livet, påvirket av ulike strømdrag i tiden. Vi trenger Frelseren som kom til vår jord.

Jesus kalte seg «Veien, sannheten og livet». Ikke bare merket han veien til Guds himmel slik at vi kan gå den, men han er selve veien. Han peker ikke bare på et sted langt framme, en retning å gå, men han går selv med gjennom livet. Ingen har som ham med rette kunne si: «Jeg og Faderen er ett» Joh 10,30, og samtidig utelukket enhver vei til Guds himmel uten gjennom Guds Sønn. (Joh 14,6)

Når vi ser på et pyntet juletre minnes vi om julens glade budskap. I Bibelen kalles Jesus for «Det grønne tre» (Luk 23,31). Derav vår skikk med å ta inn i stua et juletre, og gjerne pynte det med hjerter, lenker og stjerne.

Så minner det flettede hjertet oss om Guds kjærlighet. Lenken minner om at Gud en julenatt kom inn i vår verdenshistorie, ble menneske og lenket seg sammen med oss. Stjernen minner oss om at også vi trenger en ledestjerne i livet, slik som vi synger i sangen: «Denne stjerne lys og mild, som kan aldri lede vill, er hans guddoms ord det klare, som han lot oss åpenbare til å lyse for vår fot.» N13. nr. 90.

Vi trenger alle et slikt lys for vår fot. La oss så feire jul på barnas premisser med fred i hjerte og sinn, og med alle sanser i behold. Måtte det være en fredfull og velsignet jul for alle!

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.

Visuelle effekter fra juletreet:

**Et hjerte – Guds hjertelag,
en lenke – Gud knytter oss til seg,
en stjerne – Gud vi lede oss.**